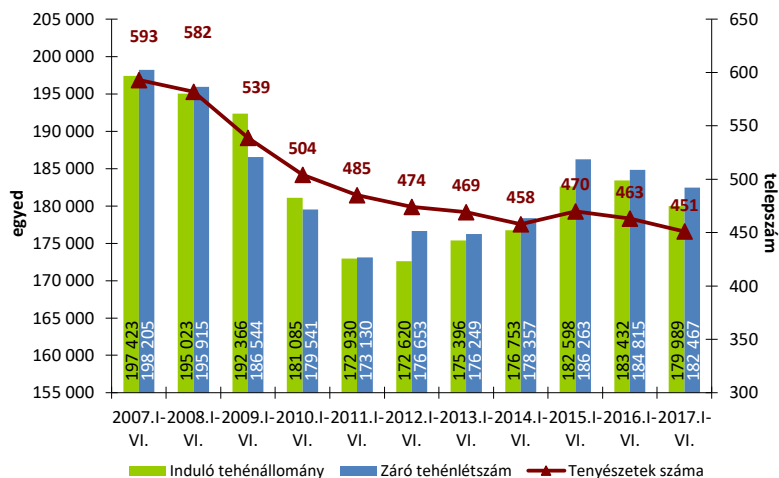

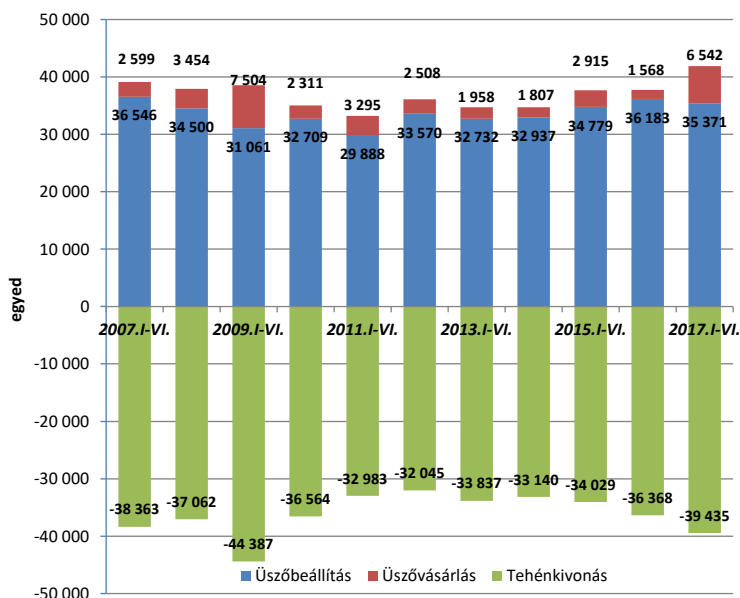
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSZÁMA (DB, 2007-2017. I-VI. HÓ)

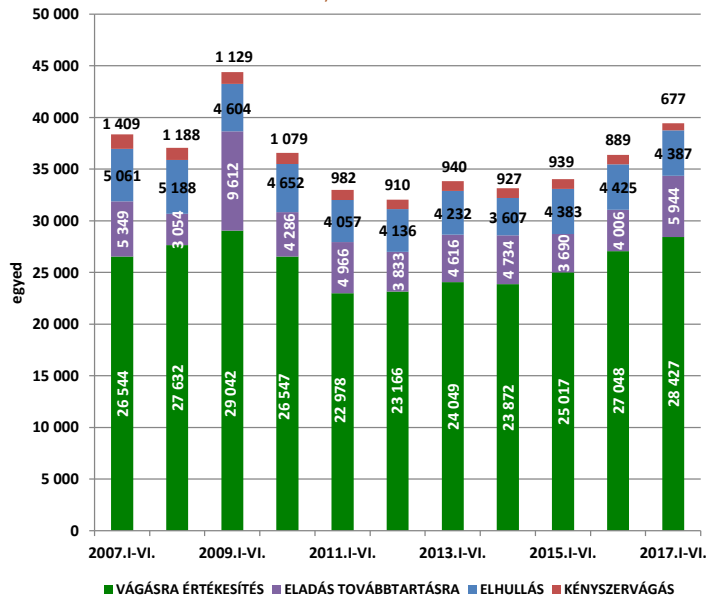
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek száma 451 volt 2017 júniusában, héttel kevesebb, mint a megelőző hónapban, és tizenkettővel kevesebb (-2,6%), mint tavaly júniusban. 2017. június végén 2,3 ezerrel kevesebb (-1,3%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt 23,9%-kal (-142) kisebbedett, de 2007 júniusa óta a záró tehénlétszám ennél kisebb mértékben, 15,7 ezer eggyel (-7,9%) csökkent, így a telepenkénti átlagos tehénlétszám 334-ről 405-re nőtt, vagyis a tejelő tehénállomány koncentrációja folyamatos.

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2007-2017. I-VI. HÓ)

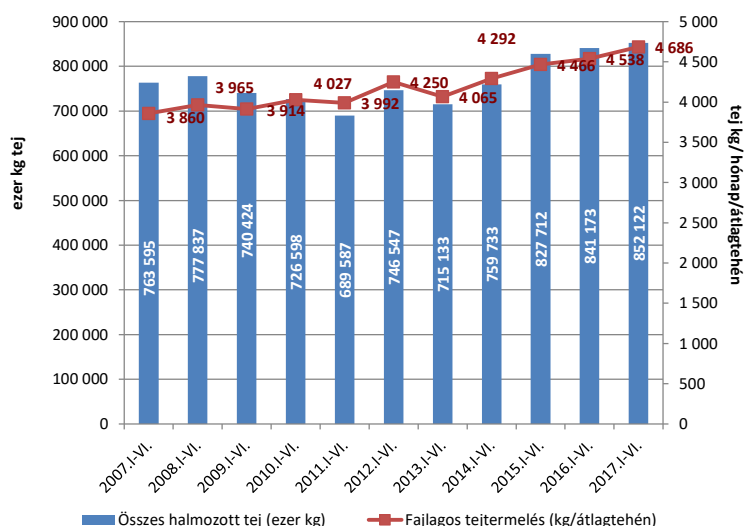
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2016-ról 2017-re - egy év alatt - jelentősen csökkent (-3.443 tehén; -1,9%), ugyanakkor 2017 első hat havában a termelésellenőrzésbe bevont tehenek száma érezhetően nőtt (+2.478 egyed; +1,4%). Ennek oka, hogy bár 2017 első felében az üszöbeállítások száma enyhén csökkent (-812; -2,2%) a tavalyi év hasonló időszakához képest, de az üszövásárlások száma több mint háromszorosára nőtt (+4.974 egyed, +317,2%), és így összességében meghaladták az emelkedő tehénkivonások számát (+3.067, +8,4%).

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2007-2017. I-VI. HÓ)

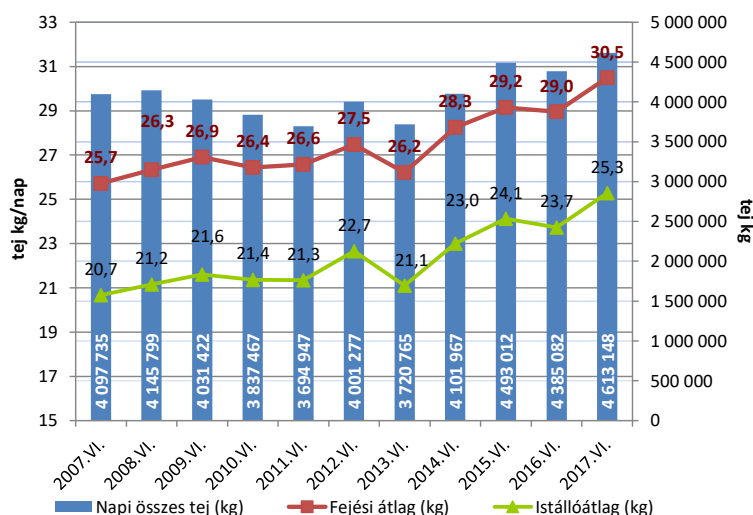
2017 első hat hónapjában az állományból kivont tehenek 72,1%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 28.427 volt), ami kiugró arálynak számít. A tehénkivonások 1,7%-áért a kényszervágás (677 egyed) volt felelős, ami rekord alacsony a vizsgált időszakban. A kivont tehenek 11,1%-a (4.387 egyed) elhullott, ami átlagos értéknek tekinthető, ugyanakkor a továbbtartásra értékesített állatok aránya jelentősen nőtt (15,1%, 5.944 egyed). 2017 első hat hónapjában az induló tehénállomány 15,8%-át selejtezték, 0,4%-át kényszervágták, 2,4%-a elhullott, 3,3%-át pedig továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 21,9%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évek átlagának felel meg.

4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2007-2017. I-VI. HÓ)

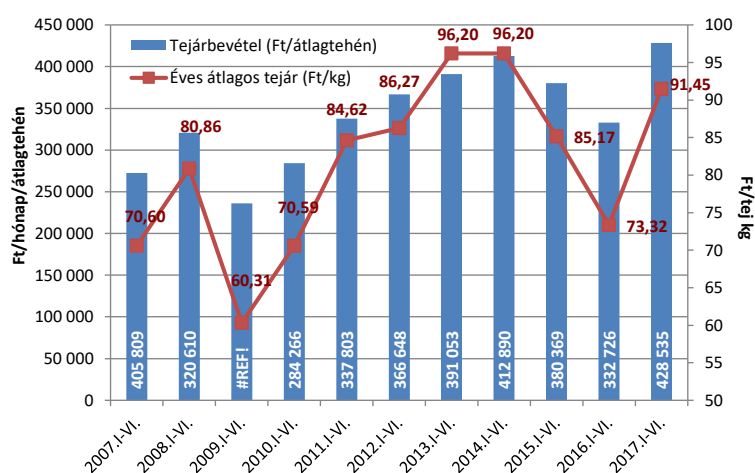
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2017 első hat hónapjában meghaladta a 852 millió kg-ot, aminek elsődleges oka a fajlagos tejtermelés 4,7 ezer kg-ra történő emelkedése volt. 2016 első hat hónapjához képest a fajlagos tejtermelés +148 kg-mal (+3,3%) nőtt, de az összes halmozott tejtermelés csak kis mértékben nőtt (+10.949 kg,+1,3%), aminek oka a 2016. évihez képest még mindig kisebb tehénállomány. 2007 és 2017 között a fajlagos tejtermelés növekedése 21,4%-os volt (+826 kg (!), míg az összes halmozott tejtermelés 88,5 ezer kg-mal (+11,6%) nőtt.

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2007-2017. VI. HÓ)

2017 júniusában a napi összes tejtermelés az előző hónaphoz képest 142 ezer kg-mal kevesebb, a tavalyi év júniusához képest viszont jelentősen emelkedett (+228 ezer kg, +5,2%). 2016 június havához képest mind a fejési átlag (+1,54 kg, +5,3%), mind az istállóátlag nőtt (+1,55 kg, +6,5%) és elérte a 30,5, ill. a 25,2 kg-ot, bár mindkét átlag májushoz képest valamelyest csökkent az éves szezonálisnak megfelelően (a nyári melegben enyhén csökken a tejtermelés). Összességében az elmúlt 10 év alatt a fejési és istállóátlag 4,77, ill. 4,61 kg-mal lett több (+18,5%, ill. +22,3%), ami igen jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2007-2017. I-VI. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2017 első hat hónapjában 428,5 ezer Ft volt átlagosan, 24,7%-kal több mint 2016 hasonló időszakában és az elmúlt 11 év legnagyobb bevételének felel meg. Ennek elsődleges oka a tejár nagyarányú, 24,7%-os éves emelkedése a vizsgált időszakban. Magyarországon a havi nyerstej felvásárlási árak február óta nem változtak lényegesen, ugyanakkor a nyerstej kiviteli ára továbbra is esik, 80 és 85 Ft/l közötti árszabvány mozog, ami közel 10%-kal alacsonyabb a belföldi árnál. Ugyanakkor a nyerstej holland és olasz azonnali (spot) piaci ára már érezhetően nőtt, így az exportár további esése várhatóan megáll. A globális nyerstej felvásárlási árak nem változtak jelentősen, de a tejtermékek közül a tejpor és a sajt tőzsdei árai enyhe emelkedésnek indultak, és a vaj árnövekedése továbbra is erőteljes. A nemzetközi tejtermék piacon tapasztalható folyamatok egyelőre bizakodásra adnak okot az év második felét illetően.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem
Budapest